

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-74- 120/(8)/12/CS

Warszawa, dn. 29 stycznia 2013 r.

DECYZJA DIH – 2 Nr 8/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. nr 169, poz. 1200 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej zobowiązania przedsiębiorcy Marzeny Brożyny prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Marzena Brożyna Stacja Paliw BRO-PAL Auto Servis w miejscowości Cergowa do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki podstawowej oleju napędowego o numerze 0808/12/9451, niespełniającego wymagań jakościowych, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 97/2012 z dnia 10 grudnia 2012 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 24 grudnia 2012 r. przedsiębiorca Marzena Brożyna prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Marzena Brożyna Stacja Paliw BRO-PAL Auto Servis w miejscowości Cergowa (dalej: „Przedsiębiorca” lub „Strona”), złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 97/2012 z dnia 10 grudnia 2012 r.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez laboratorium Polcarg International Sp. z o. o. w Szczecinie (protokół z badań nr 9C-3158-12), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że pobrana w dniu 19 lipca 2012 r.

próbka oleju napędowego (nr 0808/12/9451) nie spełniała wymagań jakościowych określonych w § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 221, poz. 1441 ze zm.), zwanego dalej: „rozporządzeniem w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych”, z uwagi na zaniżony parametr odporność na utlenianie. Wynik badania wyniósł 5,9 h przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”, jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, Zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zobowiązał Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki podstawowej oleju napędowego o numerze 0808/12/9451.

W piśmie z dnia 24 grudnia 2012 r. Strona wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 97/2012 z dnia 10 grudnia 2012 r. Przedsiębiorca nie zgodził się z treścią zaskarżonej decyzji, uznając że jej zaaprobowanie byłoby „przyznaniem się do winy”. W dalszej części wniosku Strona zakwestionowała badanie parametru – odporność na utlenianie, metodą opisaną w normie PN-EN 15751, która w jej ocenie jest problematyczna. Strona nie zgodziła się również z interpretacją art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zawartą w treści zaskarżonej decyzji. Ponadto w ocenie Przedsiębiorcy, zakup paliwa u znanych dostawców, wystawiających świadectwa jakości dla dostarczonej partii paliwa, powoduje zwolnienie z odpowiedzialności za niezachowanie wymogów jakościowych.

Pismem z dnia 5 grudnia 2012 r., Przedsiębiorca został poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz

żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeanalizowaniu materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności przedstawionych przez stronę argumentów, stwierdził, iż brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji zobowiązującej Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki podstawowej oleju napędowego.

Podstawą do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego, były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargos International Sp. z o. o. w Szczecinie (protokół z badań nr 9C-3158-12), które wykazały, że pobrana w dniu 19 lipca 2012 r. próbka oleju napędowego (nr 0808/12/9451) nie spełniała wymagań jakościowych określonych w § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na zaniżony parametr odporność na utlenianie. Wynik badania wyniósł 5,9 h przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Odnosząc się do treści wniosku Strony o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 24 grudnia 2012 r., należy na wstępie wyjaśnić, iż celem jaki legł u podstaw wydania ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, jest ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania paliw na środowisko oraz zdrowie ludzi (art. 1). Dla realizacji tego celu został stworzony system monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art. 11) mający za cel przeciwdziałanie transportowaniu, magazynowaniu, wprowadzaniu do obrotu paliw niespełniających wymagań jakościowych określonych w odrębnych przepisach. Do zadań systemu należy m.in. kontrolowanie jakości paliw u przedsiębiorców. Systemem zarządza Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (art. 12), zaś czyni to przy pomocy Inspekcji Handlowej. W toku postępowania inspektorzy Inspekcji Handlowej pobierają dwie próbki paliwa (art. 17), a następnie sporządzają protokół pobrania próbki (art. 20 ust. 1). Próbkę przekazywane są do akredytowanego laboratorium (art. 20). Przepis art. 24 ust. 1 omawianej ustawy, w sytuacji gdy badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, obliguje zarządzającego systemem do zobowiązania kontrolowanego w drodze decyzji do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. A zatem, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wydając decyzję o

zobowiązaniu przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań wykonuje swój ustawowy obowiązek.

Odnosząc się do treści uzasadnienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w zakresie „przyznania się do winy” Przedsiębiorcy, należy wyjaśnić, iż postępowanie przed Prezesem UOKiK jest postępowaniem administracyjnym, toczącym się w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, mającym na celu zobowiązanie przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki paliwa. Postępowanie to nie ma w zakresie przedmiotowym, żadnego związku z postępowaniem przygotowawczym, toczącym się w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania karnego, prowadzonym przez organy prokuratury, gdzie co do zasady rozstrzyga się o winie. Należy zatem ponownie wyraźnie podkreślić, iż odpowiedzialność za niezachowanie wymogów jakościowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o monitorowaniu i kontrolowaniu jakości paliw, ma charakter odpowiedzialności na zasadzie ryzyka, a nie winy. Tym samym za niezachowanie wymogów jakościowych ponosi się odpowiedzialność niezależnie od faktu, czy ma się tego świadomość, czy też nie. Wina przedsiębiorcy nie ma tutaj żadnego znaczenia, co jasno wynika z brzmienia art. 3 ust. 1 ustawy o monitorowaniu i kontrolowaniu jakości paliw. *A contrario* przyjęcie winy jako podstawy odpowiedzialności, spowodowałoby niemożność realizacji zadań wynikających z funkcjonowania systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Konsekwentnie, zobowiązanie przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki paliwa, nie oznacza, że to tenże przedsiębiorca spowodował pogorszenie jakości danego paliwa. Reasumując, obowiązku przedsiębiorcy – wynikającego z dyspozycji art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw - do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, nie można rozpatrywać w kategoriach winy.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy wyjaśnić, iż w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykazują, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw. W odmiennym stanie rzeczy, tj. gdy badania wykazą, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, koszt badań ponosi kontrolowany Przedsiębiorca. Wypada także dodać, iż Strona miała prawo do złożenia wniosku o zbadanie próbki kontrolnej o numerze 5041/12/9451. Gdyby badania próbki kontrolnej wykazały, że paliwo spełnia wymagania jakościowe – niezależnie od wyniku badania próbki nr 0808/12/9451 – Strona nie byłaby zobligowana do uiszczenia równowartości kosztów przeprowadzonych

badan. Przedsiębiorca pismem z dnia 13 sierpnia 2012 r., zrezygnował jednak z możliwości złożenia wniosku o przedmiotowe badanie.

Odnosząc się do sugestii Strony, iż wpływ na negatywny wynik badań mogły mieć działania dostawcy paliwa, wypada wyjaśnić, iż stosownie do postanowień art. 23 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, kontrola jakości paliwa jest przeprowadzana również u dostawcy. Sytuacja taka miała miejsce także w niniejszej sprawie. W tym przypadku, kontrolę u dostawcy kwestionowanego paliwa przeprowadzono w dniu 5 lipca 2012 r. Badania laboratoryjne próbek oleju napędowego pobranych w toku tej kontroli wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy, spełniał wymagania jakościowe określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych.

Wypada w tym miejscu dodać, iż stacja paliw, na której została pobrana zakwestionowana próbka oleju napędowego należy do Strony, która wprowadzała paliwo niespełniające wymagania jakościowe do obrotu. Umowa zawarta z dostawcą paliwa na stację jest umową zawartą pomiędzy dostawcą a Przedsiębiorcą na podstawie, której Strona może złożyć reklamację lub dochodzić swoich praw przed innymi organami.

Odnosząc się do stwierdzenia Strony, iż zaniżony parametr odporność na utlenianie (metodą godzinową) badany był metodą PN-EN 15751, która według wyjaśnienia dostawcy jest na etapie dopracowania i weryfikowania, co oznacza, że nie jest metodą do końca miarodajną, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, iż metoda opisana w normie PN-EN 15751 jest obowiązująca i wynika z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych (Dz. U. z 2010 r. Nr 55, poz. 332) tj. pkt II ppkt 12.6 załącznika. Zgodnie z § 1 pkt 2 ww. rozporządzenia metody badania jakości oleju napędowego stosowanego w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym, oznaczonego kodem CN 2710 19 41 - w zakresie poszczególnych ich parametrów określa załącznik do tego rozporządzenia.

Na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Minister Gospodarki wydał rozporządzenie w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, w którym w lutym 2012 r. wprowadził zmiany oznaczenia parametru odporność na utlenianie dodając oznaczenie parametru w h.

W myśl § 1 pkt 2 ww. rozporządzenia wymagania jakościowe dla paliw ciekłych – w tym oleju napędowego, stosowanych w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym oznaczonych kodami CN 2710 19 41 określa załącznik nr 2 do rozporządzenia, w którym określona jest m. in. odporność na utlenianie, metody tzw. gramowej (g/m^3) oraz

godzinowej (h). Metoda gramowa została opisana w normie PN-EN 15751 co jest zgodne z ppkt 12.6 pkt II do załącznika do rozporządzenia z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych. Metoda godzinowa została wykonana w oparciu o inną normę, a mianowicie normę PN ISO 12205, co jest z kolei zgodne z ppkt 12.4 pkt II załącznika do rozporządzenia z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych.

Metoda godzinowa jest dodatkową metodą wykonywaną obowiązkowo dla oleju napędowego zawierającego powyżej 2% estrów metylowych kwasu tłuszczowego (FAME), a w niniejszej próbce zawartość FAME wynosiła 6,7% (V/V).

W świetle powyższych przepisów oraz akt administracyjnych sprawy Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, opierając się na wynikach badań przeprowadzonych przez Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie, stwierdził, że pobrana w dniu 19 lipca 2012 r. próbka oleju napędowego nie spełnia wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu, z uwagi na zaniżony parametr odporność na utlenianie.

Odnosząc się do stwierdzenia Przedsiębiorcy, iż nie godzi się na obciążenie go kosztami badań próbki, ponieważ złamany parametr nie przesądza o ostatecznej jakości paliwa, który zdaniem strony do lutego 2012 r. i tak nie był badany, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, iż w świetle obowiązujących w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, parametr odporność na utlenianie nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ww. rozporządzeniu. Wynik badania wyniósł 5,9 h przy wymaganiach jakościowych min. 20 h, a zatem niespełnienie przez badaną próbkę powyższego parametru świadczy o niespełnieniu wymagań jakościowych przez badane paliwo.

Należy także dodać, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje decyzje w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, wskazane w treści niniejszej decyzji. Ewentualne trudności, o których Strona wspomina w treści wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, dotyczące badania parametru – odporność na utlenianie, nie zmieniają faktu, że parametr ten jest wskazany w obowiązującym w dacie kontroli rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez Stronę w toku postępowania odwoławczego, że decyzja nr DIH-2 Nr 97/2012 z dnia 10 grudnia 2012 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylecia.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z póź. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Dr Małgorzata Krasnodębska - Tomkiel

Otrzymuje:

Marzena Brożyna Stacja Paliw BRO-PAL Auto Servis, Cergowa 306, 38-450 Dukla.